

Zdraví 2020 – Akční plán č. 6: Zvládání infekčních onemocnění

a) Provakcinace

Očkování je jedním z nejúčinnějších preventivních opatření historie. Představuje nejmodernější a nejúčinnější nástroj prevence, který máme k dispozici. Díky němu se podařilo potlačit řadu závažných onemocnění. Tento pozitivní vývoj však také patrně způsobuje u některých lidí pocit, že se nás nemoci, proti kterým se očkuje, již netýkají. Bohužel se snižující se mírou proočkování hrozí jejich opětovný zvýšený výskyt. Pro dosažení kolektivní imunity a potlačení šíření virů se např. u spalniček považuje za nutné proočkování 95 % populace.

Globální cíle akčního plánu jsou eliminace a zvládnutí preventabilních infekčních onemocnění prostřednictvím vysoké proočkování:

- Zvýšení informovanosti odborné i laické veřejnosti
- Udržení, ale i zvýšení současné proočkování
- Uživatelsky přívětivé komunikační strategie.

b) Zvládání infekčních onemocnění, zejména nových a znovu se objevujících infekcí, infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče, opatření proti antimikrobiální rezistenci

Infekční onemocnění představují stálou, nijak neustupující hrozbu. Většinu z nich nelze eradikovat, jejich výskyt je a bude trvalý. Stále se objevují nová infekční onemocnění.

AP je rozdělen do pěti globálních cílů, jejichž náplň se vzájemně prolíná a podmiňuje:

1. Funkční síť infekčních pracovišť
2. Funkční síť epidemiologických a mikrobiologických pracovišť
3. Omezení výskytu a důsledků antimikrobiální rezistence
4. Omezení výskytu a důsledků infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče (HAI) z hlediska zlepšení kvality zdravotní péče, zvýšení bezpečnosti pacientů a podpory finanční udržitelnosti zdravotního systému ČR
5. Omezení výskytu a následků infekce HIV/AIDS.

Předpoklady k naplnění uvedených cílů:

- Zvyšování zdravotní gramotnosti populace v oblasti infekčních onemocnění.
- Legislativní změny (např. v případě povinné izolace, karantény, legislativní změny ve vyhledávání infekčních nemocí apod.)
- Zřízení center pro infekčně nemocné, nejen pokud se týká HIV a VNN, ale zvažít i jiné diagnózy.
- Vzdělávání: zařadit infekční nemoci a základy infekční epidemiologie, principů surveillance do povinného postgraduálního vzdělávání v rámci předatestační přípravy ve všech lékařských i nelékařských oborech.

Prevence ochrany zdraví obyvatel před infekčními nemocemi je jednou ze základních činností orgánu ochrany veřejného zdraví. Působení Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě je v oblasti epidemiologie dlouhodobě velmi intenzivní.

Je prováděno vyhledávání kontaktů osob, které přišly do styku s infekčně nemocnou osobou, jejich sledování a podrobení se následným preventivním vyšetřením. V roce 2018 bylo v MS kraji hlášeno a vykázáno do celostátního registru EPIDAT celkem 13 204 infekčních onemocnění. Při zvýšeném výskytu infekční nemoci jsou prováděna příslušná protiepidemická opatření v ohnisku nákazy s cílem zamezení dalšího šíření nemoci. V roce 2018 bylo v MS kraji zaznamenáno 14 epidemických výskytů.

V rámci státního zdravotního dozoru ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb je kladen důraz na prevenci výskytu infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče (HAI). Ve spolupráci s ústavními hygieniky jednotlivých zdravotnických zařízeních je monitorován výskyt rezistentních kmenů a je prováděna kontrola přijatých opatření v lůžkových zdravotnických zařízeních.

Velmi významná je činnost v problematice očkování. Podpora očkovacích programů za účelem informování široké veřejnosti probíhá formou článků na webových stránkách KHS MSK či seminářů pro zdravotníky. V celém kraji byla provedena administrativní kontrola proočkovanosti v rámci pravidelného očkování v ordinacích pediatrů u dětí, jejichž příjmení začíná na písmeno „H“. Celkem kontrola proběhla u 273 pediatrů. Nebyly zjištěny zásadní nedostatky v proočkovanosti, s výjimkou proočkovanosti proti spalničkám.

KHS MSK se rovněž aktivně zapojuje do prevence HIV/AIDS, zejména svou přednáškovou činností. V roce 2018 proběhly semináře pro zdravotníky i nezdravotníky, kde pracovníci KHS MSK informovali o aktuální epidemiologické

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111, Fax: 595 138 109

podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f

situaci ve výskytu HIV/AIDS v ČR a MSK. Jsou poskytovány informace o výskytu HIV/AIDS rovněž do všech typů sdělovacích prostředků. Na internetových stránkách KHS MSK jsou pravidelně měsíčně aktualizovány informace o výskytu HIV/AIDS v ČR a MSK, včetně informace kde a kdy je možno se nechat v MSK bezplatně otestovat. Provádí také epidemiologická šetření a zajišťování kontaktu u HIV pozitivních osob.

KHS MSK je součástí operačního plánu MS kraje pro případ výskytu vysoce nakažlivé nemoci. V roce 2018 koordinovala převoz pacienta s podezřením na nákazu MERS CoV do nemocnice Na Bulovce v Praze.

Neméně důležitou součástí prevence infekčních onemocnění je vzdělávací a výchovná činnost. Články týkající se předcházení vzniku infekčních nemocí (chřipka, průjmová onemocnění, virové hepatitidy) jsou intenzivně poskytovány sdělovacích prostředků, jsou uváděno též na internetu. KHS MSK pořádá semináře pro zdravotníky s tematikou prevence infekčních onemocnění, dodržování hygienických opatření, včetně správného postupu mytí a dezinfekce rukou, či užívání osobních ochranných pracovních pomůcek. Informace o epidemiologické situaci za uplynulý rok je možno nalézt v každoročně vydávané ročence a zpravodaji KHS MSK.

AP č. 6 Zvládání infekčních onemocnění, včetně harmonogramu plnění dílčích cílů, najdete na webu Ministerstva zdravotnictví ČR.